

Recull de Premsa

Taula de contingut

Clàssica i dansa La Vanguardia - Catalán - 06/05/2018	3
Incògnites La Vanguardia - Catalán - 05/05/2018	4
Espècies per catalogar El Punt Avui - 05/05/2018	5
El Grec s'obrirà el 2 de juliol amb Oriol Broggi icult El Periódico de Catalunya - Catalán - 05/05/2018	8
ASIA EL FESTIVAL GREC MIRA HACIA ORIENTE El Mundo de Catalunya - 05/05/2018	11
El recital decomiatdeRaimonen exclusivaamb' LaVanguardia' La Vanguardia - Catalán - 05/05/2018	12
Raimon publica l'àlbum del concert de comiat i no descarta més discos Segre Catala - 05/05/2018	13
Concierto de canto coral a beneficio de Càritas en el Auditori Diari de Terrassa - 05/05/2018	14
Seis granadinos lograron visibilizar su enorme talento Granada Hoy - 06/05/2018	15
BRINDIS POR CATALUÑA Y ESPAÑA El Mundo - 05/05/2018	16
Jutgen un motí a Quatre Camins, setze anys després El Punt Avui - 07/05/2018	20
“¡A la guerra!”: un motín en Quatre Camins llega a juicio 16 años después El País Cataluña - 07/05/2018	21

Clàssica i dansa

MARICEL CHAVARRÍA

EL SUBTIL LLAÜT DE BACH. Neteja espiritual per començar la setmana, amb el jove i sensible llaütista francès Thomas Dunford. Segueix amb la integral de les fràgils obres de Bach per a aquest instrument.

8/V PETIT PALAU - PALAU DE LA MÚSICA 20.30 H

RADU LUPU... LA LEGENDA. Un dels últims mites de la música, que rarament apareix en públic, durà màgia a una cita indisputable de la programació del Palau. El pianista romanès tocarà les tan íntimes peces de Schubert *Moment Musicaux, op. 94, D. 780*, *Sonata La menor, op. 143, D. 784* i *Sonata núm. 20 en La major, D 959*

10/V PALAU DE LA MÚSICA 20.30 H

PAU CODINA I UN 'ALLSTARS' INTERNACIONAL. Després de l'èxit de la temporada passada amb el Brahms Project (de músics d'aquí amb projecció internacional), ara li toca el torn al violoncel·lista Pau Codina, que ca-

pitaneja un *allstars* internacional (rusos, ucraïnès i mexicana) per oferir els quintets amb piano de Schumann i Dvorák.

10/V L'AUDITORI 20 H

LISE DAVIDSEN, LA NOVA SOPRANO DE LA SCHUBERTÍADA. A l'agost vindrà a Vilabertran, però el cap de setmana vinent serà solista de l'OBC als *Wesendonck Lieder* de Wagner. La jove noruega participa d'un programa de desbordant romanticisme, ja que l'alemany Marc Albrecht dirigirà també la 4a de Bruckner, la *Romàntica*.

DE L'11 AL 13/V L'AUDITORI

ELS MONS POSSIBLES DE PEP RAMIS. El 50% de Mal Pelo, la companyia de dansa que ha portat la investigació a les últimes conseqüències, es busca a si mateix a *The Mountain, the Truth & the Paradise*, un solo amb què als seus cinquanta anys troba un nou punt d'inflexió en la mirada sobre la condició humana i les seves derives.

DEL 10 AL 13/V MERCAT DE LES FLORS - 20.30 H (18 H)

CRÍTICA DE MÚSICA BARROCA

Incògnites

Matthias Goerne-Palau Bach**Intèrprets:** Freiburger Barockorchester**Altres solistes:** Katharina Arfken (oboè) i Juan de la Rubia (orgue)**Lloc i data:** Palau de la Música (1/V/2018)**JORGE DE PERSIA**

Estrelles a la llum de la tarda. En la proposta d'aquest concert vespertí al Palau brillaven el baix-baríton Matthias Goerne, l'oboista Katharina Arfken i l'organista Juan de la Rubia, al costat de l'Orquestra Barroca de Friburg dirigida pel concertino Von der Goltz. Per a cada un hi havia una obra de lluïment del catàleg de Bach i de Händel. És sabut que tots dos van destacar com a intèrprets organistes, amb gran capacitat d'improvisació, i que ho feien en orgues del seu temps, generalment clergues, si bé Händel

també solia anar a l'escenari de concert. Dues petites peces instrumentals (anomenades "simfonia") de la *Cantata BWV 35* de Bach, amb presència important de l'orgue, van obrir la primera i la segona part del concert, en què l'orgue treballa molt com a veu solista –i de vegades fent d'oboè, per la seva linealitat– juntament amb passatges més contrapuntístics. Un terreny propici per a la musicalitat i la bona tècnica de Juan de la Rubia, que al final va assumir el paper més important al *Concert per a orgue HWV 295* de Händel, peça de realçat lluïment.

Compartia fama, en aquesta sessió, el magnífic Goerne, ben conegut en els repertoris romàntics i més actuals, i que transita lentament l'experiència del barroc, en aquest cas representada per un treball que ja va dur al disc amb aquesta orquestra, com són dues cantates per a baix de les tres de Bach. Un món completament diferent per al cant, que exigeix

una disposició tècnica de respiracions, d'emissió vocal, d'ornaments i articulació que segurament serà profitosa per a aquest gran cantant, per bé que en aquesta ocasió va decebre part del públic, especialment en la Cantata *Ich will den Kreuzstab gerne tragen*, amb un començament incert pel que fa a aquests aspectes. Escassa previsió o preparació en l'assaig immediatament previ? Difícil d'explicar, ja que la seva tècnica és reconeguda, com la seva capacitat de "dir", que va millorar notòriament en la també sentida Cantata *Ich habe genug*. Totes dues transmeten la paraula de Jesús, i ja sabem el que això significa per a Bach quant a exigència harmònica i tímbrica i interioritat, una cosa que Goerne va saber transmetre en un context musical força aliè marcat per la música més exterior de Händel. L'excel·lent oboista va brodar les seves àries, accompanyada d'una acurada actuació de l'orquestra, sobretot en la corda. Els generosos aplaudiments dedicats a Goerne van quedar sense resposta; disgust per la feina feta o bé una altra circumstància?●

CULTURA **P30,31**

El Grec 2018 reduïx espectacles, però manté la capacitat

El festival Impulsa
les coproduccions

Foto de grup, ahir, al Palau de la Virreina. A l'altra pàgina, fotos d'«Ombra» (parla Eurídice), «Minuit» i «Xenos» ■ JOSEP LOSADA / GIAN MARCO BRESADOLA / GERALDINE ARESTEANU / NICOL VIZIOLI

El Grec impulsa les coproduccions i la visibilitat d'artistes femenines en un cartell que segueix reduint espectacles, manté entrades i creix en accions paral·leles

Espècies per catalogar

Jordi Bordes
BARCELONA

El Grec Festival 2018 indagarà en el diàleg entre Orient i Occident convitant a una mena de Ruta de la Seda del segle XXI. Si a l'edat mitjana aquest trajecte portava espècies imprescindibles per condimentar i conservar els aliments, ara esdevé un element d'intercanvi cultural que construeix un tipus d'espectacle molt més híbrid. El director Francesc Casadesús proposa la segona estació en el seu viat-

ge cap al sol, cap a l'est (que l'any passat va centrar-se en Grècia i la Mediterrània). Seran 83 espectacles (l'any passat en van ser 102). Tot i això, es manté el nombre d'entrades a la venda (144.314) respecte a l'any passat (145.725). On hi ha una reducció més alta del nombre d'entrades és a l'Amfiteatre Grec (passa de 46.310 a 37.890).

L'alcalde Ada Colau i el comissionat de Cultura, Joan Subirats, celebraven la diversificació de propostes per tota la ciutat. Prin-

cipalment, es tracta d'accions que es realitzaran a les biblioteques, als centres cívics o a les fàbriques de creació adreçades a apropar els artistes amb accions paral·leles. Destaca una proposta culinària amb artistes cuiners i ingredients asiàtics. El lema del festival (*Noves Espècies*) convida a ser curiós, a conèixer. Com dirien els Amics de les Arts, són intrigants *espècies per catalogar*.

Casadesús admet que el més difícil del Grec és programar l'amfiteatre. En-

guany, s'atreveix a inaugurar amb un espectacle èpic (que acaba resultant molt humà de la relació de dos amics) que dirigirà Oriol Brogi: *El poema de*

L'Amfiteatre Grec, que estrena seients, és l'espai que reduceix més les entrades a la venda

Guilgamesh, rei d'Uruk és una ambiciosa producció amb una trentena d'actors que difícilment tindrà continuïtat després d'aquestes tres funcions puntuals (del 2 al 4 de juliol). També serà un acte irrepetible *El monstre al laberint*, amb 400 artistes a escena (incloent-hi tots els cantants del Palau de la Música i els músics de la JONC), una peça que comptarà amb la veu en off de Lluís Homar i la transformació de l'artista de circo Quim Giron (Animal Religion) com un insò-

lit minotaure. També serà únic el *Carousel* (28 i 29 de juliol), que substitueix la Nit de musicals: han optat per apostar per un títol i no pas per repetir "el collage" de les edicions anteriors.

La pedrera del Grec fa un avançament, coincidint amb els 25 anys del Sónar, amb Alva Noto i Ryuichi Sakamoto (17 de juny). Sí que tindrà més vida el *Cuculand Souvenir* de Roberto Oliván (estrenat al Sismògraf i que farà estada al TNC el curs vin-

Sense música "de farcit"

La retallada de propostes del cartell actual ha eliminat les actuacions musicals "de farcit", en paraules del director Francesc Casadesús. Dels 43 concerts de l'any passat s'ha quedat en 25. L'any passat ja es va plantejar la necessitat de reduir la presència de gires convencionals al Grec. Destaca un concert únic d'Enric Montefusco amb convidats (25 de juliol, Grec); l'homenatge a Carles Santos amb una peça per a nadons Toca-

Descobertes principals

El Grec torna a donar veu a directors internacionals com Milo Rau, Jan Fabre, Jérôme Bel o Akram Khan, ja directors i coreògrafs venerats a Barcelona. O el Cloud Gate Dance Theatre de Taiwan que balla música de John Cage. Però Casadesús posava l'atenció en la roda de premsa d'ahir a nous valors que apareixeran en aquesta edició. És el cas de Katie Mitchell (que proposa una revisió irre-

verent d'*Orfeo i Eurídice*, de Jelinek). El director de circ contemporani Yoann Bourgeois. O la tercera generació del circ del Quebec que representen Cirque Alfonse (nets dels del Soleil). També es poden veure debuts catalans al Grec com és el cas de Baró d'Evel o el Conde de Torrefiel. Si es parla de debuts, també cal comptar Pere Arquillué a la direcció d'*Audiència* i Vermissatge de Václav Havel.

Espectacles de creació

L'Agrupació Señor Serранo encapçala la llista d'espectacles de creació (de fet, un nom que, com tots els que intenten presentar els que indaguen en el trencament de les convencions teatrals convencionals, no s'hi adequa) i estrena *Kingdom*, un nou muntatge sobre *livelinema* que s'inspira en el personatge filmic de King Kong per denunciar el consumisme (Teatre Lliure, 4 i 5 de juliol). La Veronal (coreografat per Mar-

cos Morau) reflexiona a *Pasionaria* sobre la idea de progrés que s'està imposant. El Grec també ha impulsat la trobada de creadors com Sònia Gómez, David Climent i Pere Jou (*Nowhere in particular*, 6 al 8 de juliol al Mercat de les Flors). Mos Maiorum estrenen el seu segon espectacle a partir del concepte de la gentrificació (*Gentry*, del 7 al 9 de juliol, Hiroshima). Motus proposa *Panorama* (18 al 20 de juliol, Hiroshima) la biografia col·lectiva d'un grup de Nova York. Detectives de objectos (Xavier Bobés, Shaday Larios i Joàmi Ollor), que ja van marxellar al Temporada Alta el 2016, ara fan la nova versió al Jardí Botànic (*Cuaderno de campo*, del 5 al 10 de juliol). El Grec convida els espectadors a *catalogar-se* a partir dels seus gustos, en quatre itineraris amb una immensa varietat de propostes. La nova Ruta de la Seda del segle XXI se la pauta cascú. ■

Rocío Molina i Sílvia Pérez Cruz. Després d'una emocionant trobada improvisada al Temporada Alta, preparen una peça sobre la feminitat i la maternitat. Molina, en principi, "arribarà embrassada de 5 mesos i vol integrar la seva mare també a l'escena", comenta Casadesús. Aquesta peça es veurà posteriorment al Festival d'Avinyó.

Grec Ciutat

Com ja és habitual, la majoria dels teatres de la ciutat comparteixen cartell dins del Grec. Sílvia Munt, després de l'exit d'*El preu*, signa ara la comèdia *La resposta* al Goya (del 26 de juny al 29 de juliol). Arquillué debuta de director a la Villarroel amb un àptic clàssic de Havel. Mario Gas analitza la família americana de classe mitjana baixa a *Humans* (Romea, del 28 de juny al 29 de juliol). El duet Nao Albert i Marcel Borràs fan estada al TNC amb *Falses*

tuff (28 de juny al 15 de juliol). Sergi Belbel dirigeix la jove Claudia Cedó a *Una gossa en un descampat* a la Sala Beckett. *Muda*, de Pablo Messiez, es presenta a l'Akadèmia. I el *Flou Pagayo* (estrenat a la Mostra d'Igualada) de Mumusic Circus fa versió *indoor* a La Seca (del 5 al 15 de juliol). Àlex Rigola presenta el seu *Vània* en una caixa a la Sala Muntaner del 6 al 29 de juliol (estrenat al Temporada Alta). El Conde de Torrefiel indaga en un llenguatge proper a la instal·lació a *La plaza*. Es podrà veure al Sat! el 5 i 6 de juliol. El CCCB torna a

Katie Mitchell, Milo Rau, Akram Khan, al costat d'Àlex Rigola, Rocío Molina o Pablo Messiez

Més dones en llocs de creació

El 46% dels espectacles programats pel Festival Grec tenen alguna presència femenina en el rol d'autoria, direcció o coreografia. L'alcaldesa Ada Colau va celebrar l'esforç a visibilitzar les dones, "hi ha hagut un avenc" respecte a l'edicció anterior (segons Dona'm Escena, ho va calcular en un 43%). Casadesús va haver de construir el Grec 2017 en molts pocs mesos i partint d'algunes encàrrecs que ja havia signat Ramon Simó. En el que és el seu primer festival Grec íntegre, ha fugit de l'exotisme d'Orient. Prefereix parlar del diàleg entre les dues cultures. I comptant amb els originaris d'Àsia que avui són barcelonins.

Colau reivindica la necessitat de mantenir el Grec tot i les dificultats "de retroces democràtic", encara tenint present l'atemptat de l'agost passat. Colau fa un cant a la cultura "que ens ajuda a qüestionar, a posar en comú, a fer-nos forts davant les difi-

cultats". El Grec ofereix la possibilitat de trobar empatia entre artistes i públic. Subirats, comissionat de Cultura, destacava la voluntat de trobar qualitat als espectacles comunitaris, una nova oportunitat per apropar la ciutat al debat a través de la cultura.

En aquest Grec dissenyat per Casadesús, s'ha reforçat la coproducció (de 21 de l'any passat s'ha passat a 34). Dels prop de tres milions de pressupost del Grec, dos es reserven per a la vessant artística. D'aquests, pràcticament un milió s'ha posat a les coproduccions. De les 384 funcions previstes pel 2018, 280 es fan en altres teatres de fora de Montjuïc. Casadesús ha procurat eliminar la introducció dels "paraigües" (que se sumaven només per gaudir de major difusió) i vincular-hi l'empremta del Grec. Potser com a una de les excepcions, la reposició de *Bodas de sangre* a la Biblioteca de Catalunya.

icult ▶ Pàgines 50 i 51

El Grec s'obrirà el 2 de juliol amb Oriol Broggi

Festival d'estiu de Barcelona

Broggi inaugurarà el Grec amb 'Gilgamesh'

► El programa mira a Orient i ofereix 83 propostes a partir del 2 de juliol

|| MARTA CERVERA
BARCELONA

Oriol Broggi obrirà el Grec el 2 de juliol amb *El poema de Gilgamesh, rei d'Uruk*, una epopeia protagonitzada pel llegendari personatge de la mitologia sumèria. Marcia Cisteró, Toni Gomila, Clara Segura, Lluís Soler, Sergi Torrecilla, David Vert, Ramon Vila i Ernest Villegas protagonitzaran el muntatge inaugural amb què Broggi, director de La Perla 29, debuta a l'amfiteatre grec. La mirada a Orient inunda gairebé tota la programació del festival, que tindrà una preestrena ja anunciatada: el concert d'electrònica minimalistà que Alva Novo i Ryuichi Sakamoto oferiran el 17 de juny en el 25è aniversari del Sónar.

En el seu segon any com a director del Grec, Cesc Casadesús intenta acotar més el nombre d'espectacles, que en aquesta edició en seran 83, davant els 102 del 2017. D'aquests, 22 seran de teatre, 17 de creació, 25 de música, 11 de dansa, sis de circ i dos de cine. El Grec-Montjuïc comptarà amb 45, i el Grec-Ciutat, amb 38. Les entrades, ja a la venda, superen les 144.000. D'aquestes, 69.098 al Grec-Montjuïc i 75.216 al Grec Ciutat. Les coproduccions han augmentat aquest any a un milió d'euros, la meitat del pressupost artístic.

PRESÈNCIA DEL CIRC // Al Teatre Grec – a més del ja anunciat concert de Pat Metheny amb motiu del 50è aniversari del Festival Internacional de Jazz de Barcelona –, el públic podrà veure l'acclamation companyia de dansa Cloud Gate Company de Taiwan, amb *Pine Smoke (Cursive II)*, i el més nou de Roberto Olivan Performing Arts, *Cuculand Souvenir*, un mix de dansa i circ. El circ comptarà, a més, amb sis propostes més, entre aquestes *Taharnak*, del Cirque Alfonse del Quebec (Canadà).

Al l'amfiteatre a l'aire lliure també s'estrenarà *El monstre al laberint*, una

ambiciosa proposta musicoteatral sobre la història de Teseu i el minotaure, rol que interpretarà Quim Girón, artista de circ. Constanza Brnic i Simon Halsey, director artístic de l'Orfeu Català, s'encarreguen d'aquest enorme projecte participatiu en què intervirà 400 persones, entre professionals i amatoris.

Al Grec-Ciutat destaquen, entre altres, *Vanya*, aclamada versió de cambra d'*Oncle Vanya*, de Txékhov, realitzada per Àlex Rigola amb un gran repartiment. Afanyeu-vos si voleu veure'l perquè s'escenifica en un espai reduït i hi ha poques localitats. El mateix passa amb la nova proposta de Xavier Bobés al jardí botànic.

MÉS CREADORES // Moltes creacions sorgeixen de la col·laboració entre artistes d'Orient i Occident. És el cas d'*'Our death won't hurt anybody*', proposta basada en l'antic tractat oriental *L'art de la guerra* que unirà Tang Shu-wing, famós director de Hong Kong, amb el Teatre de los Sentidos al CCCB. «Dura cinc hores perquè a l'Àsia el ritme és un altre», va assenyalar Casadesús.

Ada Colau va acompanyar ahir el director del Grec en la presentació del programa al Palau de la Virreina. Més enllà de la qualitat de les propostes, va mostrar la seva satisfacció perquè el festival «arribarà a tots els districtes i barris de la ciutat» i perquè «el 46% dels espectacles són d'autoria, direcció o coreografia femenina».

Joan Subirats, responsable de Cultura de l'Ajuntament, va destacar l'èmfasi més gran de l'art comunitari en aquesta 42a edició.

Akram Khan, *Cloud Gate Company*, Katie Mitchell, Jan Fabre, Milo Rau i Jérôme Bel seran a Barcelona

Ada Colau, flanquejada per Joan Subirats (esquerra) i Casadesús i envoltada d'artistes i agents culturals, ahir.

'Omra (Parla Eurídice)', dirigida per Katie Mitchell.

Al Grec-Montjuïc, l'anglesa Katie Mitchell debutarà a Catalunya amb *Omra (Parla Eurídice)* al Lliri. Allà re-interpretarà el mític d'Orfeu en clau feminista amb la prestigiosa companyia de la Schaubühne de Berlin a partir d'un text de la nobel austriaca Elfriede Jelinek. A la mateixa sala s'estrenarà l'últim espectacle d'Agrupació Señor Serrano: *Kingdom*.

Altres figures internacionals del festival són l'incisiu Jan Fabre amb *Belgian rules*, divertida reflexió sobre els nacionalismes, i Jérôme Bel amb *Gala*, un cant a la diversitat. Sense oblidar el més nou de Milo Rau: *Història(s) del teatre*. L'obra parteix de l'assassinat d'un homosexual per reflexionar sobre els límits entre realitat i ficció. El coreògraf d'origen indi Akram Khan també mira a l'horror, en aquest cas de la guerra, a Xenos. I La Veronal, una de les nostres companyies de dansa més internacionals, estrenarà *Pasionaria*.

El Grec-Ciutat recupera un dels èxits de l'any passat, la versió de Broggi de *Bodas de sangre*, de García Lorca, a la Biblioteca de Catalunya. Entre les estrenes destaquen, entre altres, *La respuesta*, de l'irlandès Brian Friel i dirigida per Silvia Munt; *Audiència i Vernissatge*, dues aclamades peces de Václav Havel que portarà a escena Pere Arquillué; *Humans*, premiada obra del nord-americà Stephen Karam que montarà Mario Gas, i *La Plaza*, el més nou de Conde de Torrefiel.

Pel que fa a música, destaquen les originals propostes que preparen Enric Montefusco i Albert Pla. ■

'Tabarnak', obra del Cirque Alfonse del Quebec.

'Pine smoke', de Cloud Gate Company, de Taiwan.

Foto de familia con los participantes del Grec, con Ada Colau en el centro, rodeada del director del festival, Cesc Casadesús, y Joan Subirats. EFE / QUIQUE GARCÍA

Alva Noto y Sakamoto, Oriol Brogi y 'El poema de Gilgamesh', Jan Fabre y el nacionalismo belga, abuelitas bailarinas coreanas, «el Mario Gas de Hong Kong», 400 músicos interpretando el mito del Minotauro... el Grec de este año promete.

ASIA EL FESTIVAL GREC MIRA HACIA ORIENTE

POR LETICIA BLANCO
BARCELONA

El Festival Grec mira hacia Asia. Si el año pasado exploraba los confines del Mediterráneo, para su próxima edición, la número 42, viaja un poco más allá, hasta los territorios asiáticos más lejanos y se deja conquistar por las culturas japonesa, coreana, china, taiwanesa, hongkonesa... un viaje con la intención de reflejar la «mutua fascinación entre Oriente y Occidente» que aspira, en palabras de su director, Cesc Casadesús, a

no sólo traer espectáculos lejanos y exóticos a Barcelona, sino a establecer verdaderos «diálogos» a través de coproducciones y, también, de ceder el protagonismo a la comunidad asiática que vive en Barcelona. El de este verano será el primer Grec enteramente ideado por Casadesús y, a grandes rasgos, el gran festival de teatro, música y danza del estío barcelonés ha optado por programar menos espectáculos (83 en total,

aunque habrá el mismo número de funciones, 384), también por diversificarse (como sucede en la Mercè, descentralizar sigue siendo uno de los objetivos del festival, que quiere estar presente en todos los distritos) y, como signo de los tiempos, ser más partitario: tal y como subrayó ayer la alcaldesa Ada Colau, este año el 46% de los espectáculos del Grec tiene a alguna mujer en los roles de dirección, autoría o coreografía. Colau, por cierto, reconoció ayer que la política cultural barcelonesa «tiene trabajo por hacer» en ese sentido. El presupuesto es de tres millones de euros.

Empecemos por la inauguración. El Sónar cumple 25 años y colabora en el concierto que funcionará como preinauguración del festival, un concierto inédito de la mano de dos grandes de la creación sonora, Alva Noto y Ryuichi Sakamoto, el 17 de junio, algo antes de la fecha oficial del pistoletazo de salida. La inauguración oficial será de la mano de Oriol Brogi y su compañía, La Perla 29, que se atreve con uno de los grandes textos de la mitología sumeria, *El poema de Gilgamesh, rey de Uruk*, de la mano de Clara Segura,

Toni Gomila y Lluís Soler. Será el dos de julio en el Teatre Grec que este año, por cierto, estrena asientos más cómodos (eso, el menos, ha sido prometido).

La «mejor compañía de danza asiática» según Casadesús, la Cloud Gate Dance Theatre of Taiwan, traerá el espectáculo *Cursive II*, inspirado en la caligrafía china con música de John Cage. Más influencia asiática: las *dancing grandmothers* de Corea del Sur (las abuelitas bailarinas) visitarán el Mercat de les Flors con su espectáculo *Eun-Me Ahn*, dirigido por la que está considerada como «la Pina Baush de Seúl».

El K-Pop, el pop coreano que hace furor entre los adolescentes de medio mundo (también los barceloneses), la gastronomía asiática (una cena popular con música de Bollywood de fondo en la plaza Xirgu), el jazz japonés en el Jamboree y un recital poemas pakistánies son otras de las pildoras de un Grec en el que la compañía de danza del Institut del Teatre celebrará 20 años de vida con una coreografía «de Australia a India, pasando por Barcelona». Tang Shu-wing, «el Mario Gas de Hong Kong», presentará

junto al Teatro de los Sentidos un espectáculo largo, de cinco horas, de esos en los que hay permiso para comer y hasta echarse una cabezadita, *Our Death Won't Hurt Anybody*, en el CCCB. La artista catalana Lídia Pujol dedicará canciones al pensador Raimon Panikkar en el centenario de su nacimiento. Hasta aquí, muy resumido, el festival en su vertiente más asiática.

Uno de los platos fuertes del festival promete ser el concierto *El monstre del laberint*, una pieza de Jonathan Dove y Alasdair Middleton que reunirá a más de 400 músicos el 15 julio: la interpretarán todos los coros del Orfeó Català bajo la dirección de la coreógrafa Constanza Brnic, y con el actor Lluís Homar y el artista circense Quim Girón en el papel de minotauro. En el apartado musical también destaca la actuación de Rocío Molina y Silvia Pérez Cruz en un montaje coreográfico que contará con Lola Cruz, la madre de Molina.

Katie Mitchell nunca ha estado en Barcelona. Casadesús está especialmente orgulloso de haber conseguido que la directora británica traiga su espectáculo *Omra (Parla Eurídice)* al Lliure, un

montaje que imita un rodaje cinematográfico con los actores de la Schaubühne de Berlín, obra de una premio Nobel australiana en clave feminista. Más nombres internacionales: el mítico Jan Fabre trae *Belgian Rules*, una obra que seguramente dará mucho que hablar: va sobre los clichés de ser belga, los enfrentamientos entre belgas y flamencos y el nacionalismo. La compañía de Milo Rau, su International Institute of Political Murder, vuelve con *Histoire(s) du Teatre(s)* y se centra en la historia del asesinato de un homosexual y las fronteras entre realidad y ficción.

También pegado a la realidad está el montaje de Jorge-Yamani Serrano, sobre los whistleblowers, los filtradores de información: *La revelació* es un thriller tecnológico que parte de Julian Assange, Chelsea Manning y Eduard Snowden.

En clave más barcelonesa: Silvia Munt estrenará *La resposta* en el Goya con elenco de lujo (Emma Vilarasau, Francesc Garrido, Carme Fortuny, Àlex Casanovas, Àngels Gonyalons, Ferran Raïé y Eduard Buch), sobre un novelista de éxito que recibe la visita de un agente literario y necesita ingresos para hacerse cargo de su hija autista. Pere Arquillué propone dos textos del líder checo Václav Havel y Mario Gas dirigirá *Humans* de Stephen Karam, la sensación del off Broadway cuando se estrenó hace tres años.

El Grec incluye por primera vez al cine en su programación: en el Castell de Montjuïc se proyectarán algunas de las mejores películas de los estudios Ghibli, de donde han salido obras maestras como *Porco Rosso*, *La princesa Mononoke* y *El viaje de Chihiro*, con la Banda Municipal de Barcelona tocando la banda sonora de fondo. Un programa amplísimo, muy apetecible y pensado para muchos tipos de público. Ahora toca seleccionar qué ver y esperar a que llegue el Grec y con él, el verano.

PROMOCIÓN

El recital de comiat de Raimon en exclusiva amb 'La Vanguardia'

● Un doble CD + DVD amb 'L'últim recital' de Raimon al Palau de la Música

● Gaudiu de les seves millors cançons i descobri dues composicions inèdites

● Disponible als quioscos des del dissabte 12 de maig per només 14,95 € amb el diari

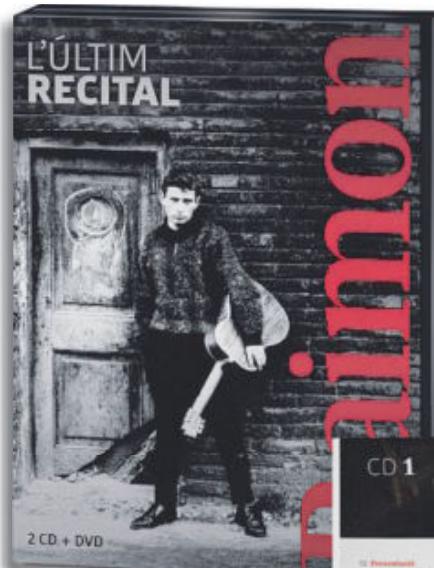
BARCELONA Redacció

Raimon és un dels protagonistes indiscutibles de la història de la música al nostre país. Púltim mig segle. No només per la qualitat de les seves composicions, el compromís social de moltes de les lletres i la manera personal d'interpretar-les, sinó també per la seva manera de ser i d'actuar. Ara, just un any després del comiat dels esenarios de l'artista, *La Vanguardia* ofereix a tots els seus lectors i subscriptors la possibilitat de reviure la màgia dels últims recitals de Raimon sobre els esenarios, en exclusiva, amb un doble CD + DVD que estarà disponible als quioscos a partir del dissabte 12 de maig per només 14,95 € més el cupó del dia.

Amb el títol de *L'últim recital*, aquesta obra musical i gràfica imprescindible per als fans de Raimon i per a tots els amants de la música recull totes les cançons que han marcat la trajectòria professional del cantant de Xàtiva, juntament amb imatges de l'últim recital de comiat, que va oferir el mes de maig de l'any passat al Palau de la Música de Barcelona, un escenari molt especial per a l'artista. Va ser precisament en aquest enclavament on Raimon va començar a oferir recitals en solitari, el 24 i el 28 de gener del 1967.

Es tracta d'un document històric per escoltar, contemplar i emocionar-se que conté dos CD amb 35 de les cançons més emblemàtiques de Raimon més dos temes inèdits, *Napolitana per a tu i nosaltres amb ells*. A més, inclou un DVD amb la retransmissió de l'historic recital de comiat al Palau de la Música de Barcelona, gravat el 28 de maig del 2017, en què Raimon va acompanyar dels seus músics habituals: Miquel Blasco i Joan Urpinell, guitarres; Fernando Serena, contrabaix, i Pau Domènech, clarinet i clarinet baix; i un llibret de 52 pàgines amb imatges dels recitals i les lletres de totes les cançons en català, castellà, anglès i francès.

Entre tots els intèrprets que han desenvolupat tota la carrera musical cantant en català, Raimon

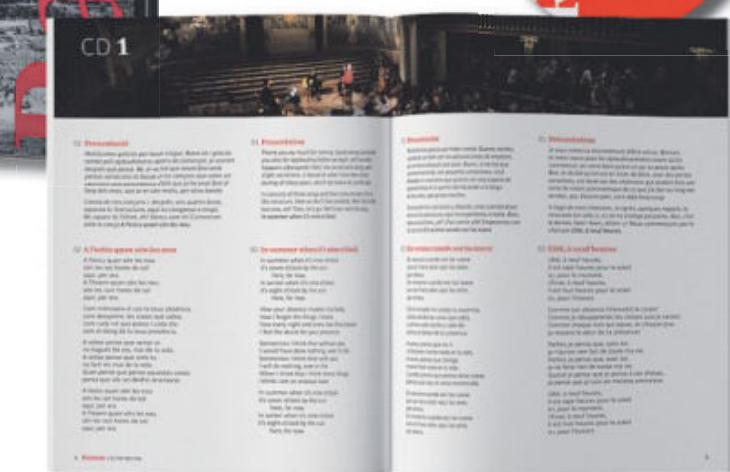
L'últim recital inclou dos CD amb 35 cançons, 2 d'inèdites, un DVD amb el recital de comiat i un llibre amb les lletres de totes les cançons.

és, sens dubte, qui més seguidors i admiradors ha tingut i en cara té entre el públic. Una mostra més del significat de més de 55 anys de dedicació a la música. Una llarga carrera d'èxit que inclou més de cinquanta discs editats, innombrables recitals oferts en esenarios de diferents països de tot el món i sis llibres publicats, i que ha estat àmpliament reconeguda no només pel suport del públic, sinó també per més d'una vintena de premis i guardons.

Per tot plegat, Raimon està considerat un dels cantants més reconeguts dins i fora de les zones de parla catalana o valenciana. Un referent de la música en general, especialment pel caràcter reivindicatiu durant la dictadura franquista, tal com es va demostrar al famós recital de la Facultat de Ciències Polítiques de la Universitat Complutense de Madrid, el maig del 1968.

Després de tants anys a primera línia de la composició i les actuacions en directe, el seu comiat va deixar molta gent amb certa tristor. Un adéu al capdamunt de la qualitat musical i amb una gran acollida popular. Tal com va expressar el mateix Raimon des de l'escenari, al seu últim recital: "Fins aquí he arribat. Estic molt agrair a tots els qui ho heu fet possible".

Però, per fortuna, els actuals mitjans audiovisuals i obres com *L'últim recital*, que ofereix en exclusiva *La Vanguardia*, permeten reviure les cançons d'aquest gran cantautor tantes vegades com es vulgui, retornant-li així, d'alguna manera, l'agraïment amb què es va acomiadar.

35 GRANS CANÇONS

CD1

- 1.-INTRODUCCIÓ
- 2.-AL ESTIU QUAN SÓN LES NOU
- 3.-SIMIRAVES L'AIGUA
- 4.-PUNXA DE TEMPS
- 5.-MENTRES S'ACOSTA LA NIT
- 6.-SOM
- 7.-NO EL CONEXIÀ DERES
- 8.-EL PAÍS BASC
- 9.-AIXÍ COM CELLS QUI ES VEU PROP DELA MORT
- 10.-SI COM LO TAUR
- 11.-LA BALADA DE LA GARSÀ I DEL ESMERLA
- 12.-BELLA, DEVÓSSÓ ENAMORÓS
- 13.-ELOGI DELS DINERS
- 14.-HAURÀS DE FER COMSI
- 15.-HE PASSEJAT PER VALÈNCIA, SOL
- 16.-SOLILOQUI SOLIPSISTA
- 17.-MOLT LLINY
- 18.-LA NIT
- 19.-INDESINENTER

CD2

- 1.-PETITA CANÇÓ DE LA TEVA MORT
- 2.-LA MAR RESPIRA CALMA
- 3.-AL MEU PAÍS LA PLIJA
- 4.-AOJAN MIRÓ
- 5.-QUAN JO VAIG NÀIXER
- 6.-18 DE MAIG A "LA VILLA"
- 7.-AMANDA
- 8.-T'E CONEGUT SEMPRE IGUAL
- 9.-INOSALTRES AMB ELLS
- 10.-NAPOLITANA PER A TU
- 11.-PARLANT-ME DE TU
- 12.-COM UN PUNY
- 13.-VELES EVENTS
- 14.-HE MIRAT AQUESTA TERRA
- 15.-JO VINCI D'UN SILENCI
- 16.-DIGUEMNO
- 17.-ALVENT

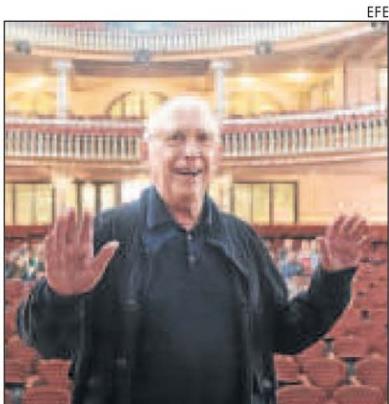

COM ES POT ACONSEGUIR

Tant els lectors com els subscriptors podran obtenir el Doble CD + DVD Raimon al seu quiosco habitual a partir del 12 de maig del 2018, per només 14,95 € més el cupó del dia. També disponible a www.lavanguardiashopping.com. Més informació a: www.lavanguardiashopping.com.

MÚSICA

EFE

Raimon, ahir al Palau.

Raimon publica l'àlbum del concert de comiat i no descarta més discos

EFE

| BARCELONA | Raimon va deixar ahir la porta oberta a continuar editant discos i llibres, en la presentació de *L'últim recital*, el doble CD i DVD del concert amb què es va acomiadar dels escenaris al Palau de la Música de Barcelona el maig del 2017. El cantant de Xàtiva, de 77 anys, va assegurar que des d'aleshores no ha trobat a faltar els concerts, però "tinc cançons a mitges i hi ha dies que em pregunto si les hauria d'acabar i gravar-les". El nou disc compta amb dos temes inèdits: *Inosaltres amb ells* i *Napolitana per a tu*, dedicat a la seua dona.

Concierto de canto coral a beneficio de Càritas en el Auditori

Redacción

Tras el éxito logrado el año pasado con una iniciativa de similares características, hoy a las siete de la tarde visitarán el Auditori Municipal las corales siguientes: Coral del Col·legi de Metges de Barcelona i del Hospital de la Santa Creu i Sant Pau de Barcelona y el Colegio de Médicos de Zaragoza, como coro invitado.

La entrada del concierto, de doce euros, se destinará a proyectos del Arciprestazgo de Terrassa de forma íntegra ya que, por segunda vez el Ayuntamiento de Terrassa colabora con el concierto cediendo el uso del auditorio municipal de la ciudad.

A la entrada y la salida del concierto, los asistentes podrán comprar piezas artesanales en la parada que habrá en el vestíbulo del auditorio en la que el grupo de "El rincón de las feriantes", formado por más de veinte mujeres, con hijos menores de 3 años, venderán piezas hechas por ellas mismas.

La Coral del Col·legi de Metges de Barcelona fue fundada el 1956 y ha realizado conciertos en el Palau de la Música, y el Vaticano. Después de unos años de inactividad, reapareció en 2012. La Coral del Hospital de la Santa Creu i Sant Pau se fundó en 1992 y desde 2012 se fusionó con la coral del Col·legi de Metges, con quien ofrece conciertos benéficos. ▶

● En las nueve ediciones celebradas de los galardones, distintas inteligencias creativas tuvieron su momento de reconocimiento

Seis granadinos lograron visibilizar su enorme talento

1

2

3

4

5

Paco Núñez
En el décimo aniversario de los Premios Andaluces del Futuro, que se celebran el próximo jueves 10 de mayo en Granada, conviene echar un vistazo atrás en el tiempo y disfrutar de un palmarés excelso en el que destacan seis granadinos galardonados en distintas ediciones.

El dermatólogo **Salvador Arias** ganó la cuarta edición de los premios en la categoría de Ciencias. Poco tiempo después marcó un antes y un después en la medicina española. Su equipo, el de la Unidad de Producción Celular e Ingeniería Tisular del Complejo Hospitalario Universitario de Granada, contribuyó en julio de 2016 con una pieza clave en un trasplante de piel artificial pionero en el país: 41 láminas de epidermis hechas en un laboratorio totalmente estéril, 6.000 centímetros cuadrados de tejido realizado a partir de las células del propio paciente. "El gran reto era generar la superficie necesaria para tratar las quemaduras", afirmó en su día Salvador Arias.

También en la cuarta edición de los Premios Andaluces del Futuro triunfó **Francisco Palao** con su proyecto empresarial Iactive. La firma, fundada en 2006 por cinco investigadores del departamento

de Ciencias de la Computación e Inteligencia Artificial de la Universidad de Granada como una firma especializada en sistemas de inteligencia artificial, cesó su actividad tras ocho años de existencia. Por su parte, el licenciado en Pedagogía **Juan Manuel García** ganó el Premio Andaluces del Futuro en la

quinta edición de los galardones en la categoría de Acción Social. "Para mí fue un impulso. Me presenté porque tenía el Máster de Cooperación y estuve trabajando en Perú y en Guatemala", recuerda García, que actualmente está haciendo su tesis doctoral sobre los Jóvenes NINI (Ni estudia ni trabaja)

1. El pedagogo Juan Manuel García. 2. El violonchelista Alberto Martos. 3. El emprendedor Francisco Palao. 4. La directora de Puertos de Andalucía. 5. El dermatólogo Salvador Arias.

ja) en la Facultad de Ciencias de la Educación de la Universidad de Granada. "Trato de plasmar qué

PROYECCIÓN INTERNACIONAL

Pedro Medina "El premio contribuye a crear una conciencia del capital humano que hay en Andalucía"

El investigador Pedro Medina reconoce que el premio supuso un reconocimiento a su carrera profesional: "Cualquier candidato de los que se presentó al Premio Andaluces del Futuro en la categoría de Ciencias en mi año (quinta edición) tenía una trayectoria impresionante y ser elegida de entre ellos supuso un halago. El premio en general creo que contribuye a crear una conciencia del capital humano que tenemos en Andalucía. Particularmente, este premio me ha servido para ver que hay iniciativas que valoran el trabajo de investigación que realizamos". Medina es de Granada, pero hizo la tesis en el Centro Nacional de Investigaciones Onco-

lógicas de Madrid, y después un posdoctorado de cinco años en la Universidad de Yale (EEUU). "En un momento, pensé que jamás podría volver a Granada por falta de oportunidades, pero pude incorporarme a la Universidad de Granada merced a un programa de Investigación Ramón y Cajal, rechazando ofertas de trabajo en centros importantes como el MD Anderson (EEUU) o el instituto Karolinska (Suecia). Fue una decisión compleja, de esas que te cambian radicalmente la vida. Tras mi decisión ha habido pros y contras. Indudablemente dentro de los pros ha estado ser merecedor del Premio Andaluces del Futuro. Y es que hace bastante falta que existan iniciativas como esta que pongan en valor el esfuerzo de la juventud, especialmente en momentos como los actuales donde la crisis inunda a tantas facetas de nuestra vida", apostilló Medina.

dades, pero pude incorporarme a la Universidad de Granada merced a un programa de Investigación Ramón y Cajal, rechazando ofertas de trabajo en centros importantes como el MD Anderson (EEUU) o el instituto Karolinska (Suecia). Fue una decisión compleja, de esas que te cambian radicalmente la vida. Tras mi decisión ha habido pros y contras. Indudablemente dentro de los pros ha estado ser merecedor del Premio Andaluces del Futuro. Y es que hace bastante falta que existan iniciativas como esta que pongan en valor el esfuerzo de la juventud, especialmente en momentos como los actuales donde la crisis inunda a tantas facetas de nuestra vida", apostilló Medina.

aspectos influyen para que estos jóvenes no lleguen al mercado laboral y que estén en situación vulnerable", señala García. Además de trabajar en su tesis, este pedagogo utiliza la beca FPU que le ha concedido la UGR para dar la parte práctica de dos asignaturas: Inclusión y Exclusión de la Juventud en la carrera de Pedagogía; y La Escuela y la Educación Infantil en la titulación de Educación Infantil.

Para **Mariela Fernández**, el Premio Andaluza del Futuro supuso "un punto de inflexión" en su trayectoria profesional como arquitecta y urbanista humanista experta en accesibilidad universal y en el diseño de ciudades para todas las personas, así como "un orgullo a nivel personal, ya que recibir tal galardón que reconoce la excelencia, el compromiso social y la capacitación profesional de la juventud de Andalucía es una de las mayores recompensas que puedes obtener en tu vida". Se tuvo en cuenta que Mariela fue una de las mujeres pioneras en accesibilidad a nivel nacional e internacional, ya que fue fundadora de La Ciudad Accesible en 2011, un proyecto pionero basado en el diseño urbano centrado en la persona independientemente de sus capacidades. A nivel profesional, el premio fue otorgado en marzo de 2015 y, en agosto de ese mismo año, fue nombrada, con 35 años de edad, delegada territorial de Fomento y Vivienda de la Junta de Andalucía en Granada. El pasado mes de diciembre de 2017, pasó a ser la directora de la Agencia Pública de Puertos de Andalucía.

Y finalmente, el violonchelista granadino **Alberto Martos** ganó en la pasada edición el Premio de Cultura. Tras el éxito de sus grabaciones para el sello Sony Classical, Alberto Martos emergió con fuerza en el panorama musical actual. Formado en España y Alemania, su rica actividad concertística le ha llevado a actuar en salas como el Auditorio Nacional, Palau de la Música Catalana, Carnegie Hall, Sala Pleyel, Teatro Colón o Philharmonie de Berlín. Elegido personalmente por Daniel Barenboim para ocupar el primer atril de la West Eastern Divan Orchestra, fue definido por el maestro como "una de las mayores promesas del violonchelo". Martos rememora aquel momento: "Lograr este premio fue para mí una gran alegría, porque en Cultura competían todo tipo de disciplinas. Y también me hizo especial ilusión ser el único representante de Granada ese año y además en Cultura. Fue un honor muy grande y una gran responsabilidad. El galardón me benefició muchísimo, porque es un premio muy respetado tanto dentro como fuera de nuestras fronteras. Te abre puertas que tú luego tienes que aprovechar con tu trabajo y con tu esfuerzo".

Puede consultar todo sobre los Premios Andaluces del Futuro en la página web oficial www.andalucesdefuturo.es.

BRINDIS POR CATALUÑA Y ESPAÑA

POR ORFEO SUÁREZ
FOTOS ALBERTO DI LOLLI

VICENTE DEL BOSQUE

“Los dos somos más de unir que de desunir, Joan Manuel. En esta disputa todos han querido ganar a toda costa, pero no era un partido de fútbol. Había que intentar empatar”

JOAN MANUEL SERRAT

“Estamos a merced de los acontecimientos, Vicente. Entre quienes deberían estar preocupados de tender puentes, observo desprecio, silencio y negación de la evidencia”

HOJA N°26

P A P E L

E N P O R T A D A

EL MUNDO

SÁBADO 5 DE MAYO DE 2018

“Si se lucha por un proyecto común, es absurdo cuantificar cuánto tiene cada uno de patriota. Iniesta es la Cataluña de toda la vida: gente que fue a trabajar y tuvo hijos catalanes”

-Vicente del Bosque

“La convivencia es respetar el derecho ajeno al pensamiento. El Barça es una sociedad plural, no es patrimonio de ninguna forma de pensar ni de entender Cataluña”

-Joan Manuel Serrat

Hay algo reverencial en la mirada de Joan Manuel Serrat (Barcelona, 1943) cuando saluda a Vicente del Bosque (Salamanca, 1950). En ese instante, sus ojos son los del niño que sedujo a la guitarra mientras soñaba con la pelota. En su día de gloria en el terreno de juego, recuerda entre risas, se llevó una patada de Marquitos, el iniciador de la saga Marcos Alonso. Llama «profesor» a Del Bosque sin saber que una de sus frustraciones es no haber realizado la carrera de Magisterio. El fútbol se lo llevó de Salamanca en la adolescencia. Cuenta que jamás ha sentido tanta presión como la primera vez que se puso la camiseta del Real Madrid, como juvenil, en el Campo de la Mina, en Carabanchel. Ni siquiera en la final del Mundial.

Serrat dejó su barrio, el Poble Sec, para ser un interno del bachillerato laboral en Tarragona. No ha podido olvidar el nombre del centro, Francisco Franco. A propósito de ello, llega la primera coincidencia: uno de sus compañeros era Enrique Grande, hermano de Toni, segundo de Del Bosque en el Madrid y en la selección. Esperaba continuar sus estudios de Biología, pero la música le dijo que iban en serio. El cantautor hace un alto en la gira *Mediterráneo da Capo* y deja su refugio madrileño, en el Barrio de las Letras, para jugar en campo contrario y acudir a uno de los templos gastronómicos del fútbol, el Asador Donostiarra, cerca del Bernabéu. Repasa las fotos de los ex jugadores y acaricia el rostro impreso de Cruyff. La cita es una vieja deuda entre dos personajes que tienen en común la humildad marcada a fuego por el origen, la generación y una forma de entender la vida basada en las emociones. Si algo los diferencia es el equipo de fútbol, pero, pese a la radicalidad que los acosa, su Barça-Madrid, clásico que mañana se disputa en el Camp Nou, no es un partido entre enemigos. Igual entienden la relación entre España y Cataluña dos hombres que, como canta uno de ellos, prefieren los caminos a las fronteras.

Pregunta. Si ya no nos servían los caminos, quizás nos han faltado puentes para evitar la situación en la que se encuentra Cataluña.

Joan Manuel Serrat. Y nos siguen faltando: los puentes y la voluntad para tenderlos. Entre aquellos que tendrían que estar más preocupados por hacerlo, observo una tendencia al desprecio, al silencio y a la negación de la evidencia.

Vicente del Bosque. Todos han querido ganar sin darse cuenta de que esto no era un partido de fútbol. Había que intentar empatar. Escuchar a aquellos con los que discrepas es muy importante.

P. Usted, Vicente, recibió el premio Blanqueruna de la Generalitat de manos del propio Carles Puigdemont...

VDB. Confieso que tengo muy mala visión de la jugada. En aquel momento pensé que se llegaría a un entendimiento.

P. ¿Qué se siente cuando después de haber luchado por su lengua, el catalán, durante el franquismo, ahora sufra los ataques de los independentistas?

JMS. Estamos a merced de los acontecimientos. Uno no puede ser querido por todo el mundo si tiene un rumbo determinado. El mío implica respetar el de los demás. La convivencia es eso, respetar el derecho ajeno al pensamiento.

VDB. Creo que los dos somos más de unir que de desunir.

P. ¿En la música y el fútbol se reproducen las discrepancias de este conflicto?

JMS. Si han existido discrepancias ha sido por el tipo de música, jamás por la procedencia.

VDB. En la selección no tuvimos problemas, quizás sólo por alguna influencia nociva en el pasado.

Luchábamos por un objetivo, por el interés común, y en esa situación es imposible y absurdo cuantificar cuánto tiene cada uno de patriota.

JMS. El fútbol es distinto, creo, porque la pelota tiene la capacidad de unirlo todo.

Recuerdo, por ejemplo, el Mundial... La patada de De Jong a Xabi Alonso, la mano de Casillas ante Robben y, finalmente, el gol

de Iniesta. Los jugadores trabajaron mucho para conseguir algo que ahora se nos hace fácil. Cuando escucho con la naturalidad que algunos hablan de ganar el Mundial de Rusia... Buff. ¡Madre mia!

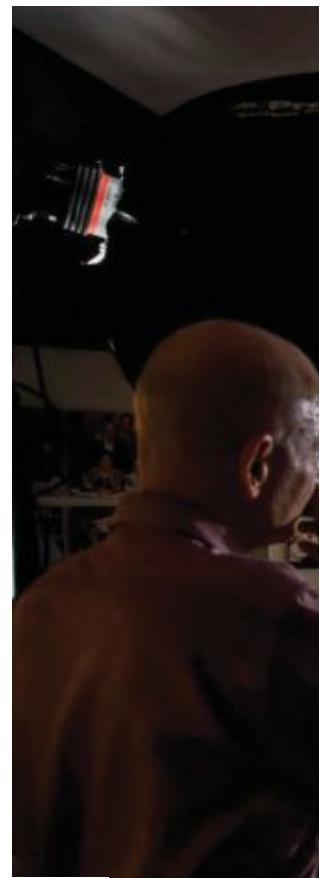
VDB. Hay un optimismo exagerado. Se debe a la influencia de los medios. Parece que si no se gana el Mundial es un fracaso, y el fracaso, ya en la fase final, no existe. Compiten 200 países por llegar. Ganarlo es único. Iniesta, que marcó el gol en la final, es un buen ejemplo de la Cataluña de toda la vida, adonde fue a trabajar gente de todas partes de España, de La Mancha, de Salamanca... y tuvieron hijos catalanes.

JMS. Mi madre era aragonesa, de Belchite...

P. Y muchos se hicieron seguidores del Barça, como usted. El *més que un club* pretendía ser una especie de respiradero durante la dictadura. ¿Qué posición debería tener el Barça en la

ENCUENTROS IMPARES

POR ORFEO SUÁREZ
FOTOS:
ALBERTO DI LOLLI

hace poco, pero se hacía respetar jugando y comportándose en el campo. Después lo ha hecho opinando, viviendo. De todas formas, los colores que viste un futbolista jamás han condicionado mi opinión sobre él. Una de las personas que más he estimado en el fútbol, además de Kubala, y con la que más me he reido, ha sido Di Stéfano, y no se podía ser ni más madrileño, ni más argentino. Lleva aquí media vida y parecía que acababa de salir de Barracas.

VDB. Un gran jugador y un gran conversador.

JMS. Creo que de Vicente supe por primera vez en aquel Córdoba que nos ganó por 1-0, con gol de Fermín, le quitó una Liga al Barcelona y, a pesar de ello, descendió [1972].

VDB. Sí, señor. Ganamos un partido en el que apenas habíamos llegado al área. Arbitraba Pascual Tejerino...

P. Juguó usted también el día en que el Madrid perdió por 0-5 en el Bernabéu frente al Barcelona, en 1974? Es un partido incongráfico para el barcelonismo.

VDB. No. Lo vi en la grada.

JMS. Yo había comprado 10 entradas para ese

partido, porque estaba en Madrid. Pensaba ir con todo mi equipo, pero no acabamos la grabación a tiempo y tuve que quedarme en el estudio, haciendo mezclas. Estaba muy cerca del Bernabéu, en la calle Alonso Cano. Les di las entradas a los músicos. No podía poner la radio. Calculé cuándo el partido habría acabado y salí a la calle a fumarme un cigarro. Cuando vi las caras de la gente pensé que, pese a todo, había sido un dinero bien invertido. Para los barcelonistas fue histórico. Estábamos acostumbrados a lo contrario.

VDB. Yo llegué esa temporada al primer equipo del Madrid, después de estar cedido, la misma que Cruyff al fútbol español. Estuve 11 años y en todo ese tiempo el Barça sólo ganó una Liga.

P. ¿Cuando debutó como profesional?

VDB. En 1970, en el Castellón, pero en Segunda. Era un fútbol más romántico, sin despreciar lo de ahora.

JMS. Todo ha cambiado. La esencia del fútbol o la música, no, pero sí la forma de hacerla llegar a la gente. **P.** Pues nadie lo diría al presenciar su gira.

Vuelve usted al *Mediterráneo*, al álbum que editó en 1971, la temporada que debutó Del Bosque, y llena los teatros.

JMS. Simplemente, sigo la línea del mar, del hombre ligado al mar, del mar como duda, como maltrato, como puente que se convierte en frontera.

Repasso todos los elementos que conforman el *Mediterráneo*, del cual yo formo parte en primera persona. He querido recuperar aquél trabajo de una manera total. Las canciones de aquel disco aparecen seguidas en el escenario, manteniendo los

arreglos originales. Ha pasado mucho tiempo, pero me conmueve poder subir cada día a un escenario. Pienso en el público uno a uno, persona a persona.

VDB. Si algo tienen en común nuestras profesiones es la suma de experiencias, algún conocimiento, pero, sobre todo, emociones.

JMS. Recuerdo mi primer concierto en el Palau de la Música de Barcelona. Tenía sentimientos encontrados: la presión y el deseo de llegar adonde había soñado.

Durante años, terminaba los conciertos con heridas, porque me clavaba las uñas.

Ahora subo a ser feliz, no a sufrir. Lo pude superar cuando mi cerebro, mis uñas y mis manos llegaron a un acuerdo.

VDB. Creo que es bueno que exista ese nerviosismo. La motivación ante el público debe ser maratoniana y eterna, no selectiva. De otro modo es un fraude al público. No puede decirse hoy juego o canto mejor porque estoy en determinado lugar.

JMS. Para superar el miedo necesitas aislarte. El futbolista tiene que hacerlo, imagino, por todo lo que escucha, aunque no pueda

SIGUE EN HOJA 24

“El Madrid no es de ricos ni de pobres. Nunca tuve la sensación de que fuera el equipo del franquismo. Entonces el club estaba basado en un liderazgo moral”

VIENE DE HOJA 23
volverse sordo. En el escenario, también sucede.

VDB. ¿Qué haces una hora antes de un concierto?

JMS. Voy a probar sonido. Bueno, lo llamamos probar sonido, pero significa más cosas. Cada lugar es diferente.

VDB. Yo tenía un entrenador que cuando llegábamos al vestuario, nos decía: «No palabres». Era yugoslavo. Estábamos una hora sin hablarnos. Pensaba que la activación llegaba de esa forma. Ahora, en cambio, los jugadores ponen una música ratonera.

Retumba todo, pero a ellos les activa. Como entrenador, me tuve que adaptar, pero me salía, porque eso no había quien lo aguantara.

P. No ponen *Mediterráneo*.

VDB. ¡Noooo! Por eso decía que cambiaron los tiempos. No tiene nada que ver con la madurez. Los jugadores de fútbol, de antes y de ahora, nos podemos llegar a atontar, pero en líneas generales hemos tenido gente sensata. Algunos han debido de espabilarse y adaptarse a vivir fuera.

Pienso en Fàbregas, por ejemplo. No digo Cesc, porque no lo pronuncio bien... Él se reía cuando le llamaba por el nombre, por eso dejé de hacerlo. Se fue al Arsenal, a Londres, siendo casi un niño y con 18 años ya era capitán. Había salido de un pueblo...

JMS. De Arenys... Pero no lo digas, que seguro que tampoco lo pronuncias bien. [Risas].

VDB. Mejor que no... En mi época éramos tímidos, refractarios a salir. En eso hemos mejorado muchísimo, como el país, en general. Exportamos talento.

JMS. Cantar por los pueblos, precisamente, fue mi escuela, donde hice el recorrido más difícil y el que más me influyó.

P. Entonces cantaba siempre en catalán, como miembro de la *Nova Cançó*. Incluso dije no a cantar el *La, La, La* en castellano [1968]. ¿Cuándo decidió empezar a hacerlo?

JMS. Cuando decidí dedicarme profesionalmente a la música, algo que antes no

me había planteado. Pensaba terminar mis estudios de Agricultura y después de Biología.

VDB. ¿Te has arrepentido de hacer alguna canción?

JMS. Arrepentirme no, pero alguna no la pondría en ninguna antología. Son como los malos partidos.

VDB. A mí también me preguntan ahora si hubiera llevado a este o aquel jugador. Quizás alguna vez me equivoqué, claro...

JMS. Mira el problema que tiene Julen [Lopetegui]...

VDB. Tendrá que elegir a jugadores en función del estilo, pero también a aquellos que supongan un contrapunto al estilo. No necesitamos sólo futbolistas que vengan a pedir el balón, también a otros que hagan el campo más grande.

JMS. Y a gente de pico y pala. **P.** Ustedes vienen del pico y la pala.

JMS. Lo importante es que tuve una familia, que es lo que me permitió afirmarme,

y tuve un barrio.

VDB. Yo me crié en una plaza que era nuestro mundo. Si tenía un balón y una pared, era la leche. Y si ya tenía unos amigos para jugar un partido, la repera. Pero recuerdo la vida de mis padres, dura, muy dura. Era la época de la leche en polvo, el queso amarillo...

JMS. La primera vez que abrí un grifo y salió agua caliente fue extraordinaria. Tengo una foto de mi primer baño en una bañera. Y eso que en mi casa éramos unos privilegiados, porque mi padre trabajaba en la Catalana de Gas y, cuando cortaban la luz, teníamos bombillas de gas. No nos parábamos a contar lo que no teníamos, porque no sabíamos que existía.

Cuando evoco mi niñez, de

todas formas, la recuerdo de forma fantástica.

P. La patria es la infancia, decía Rilke.

JMS. Con mucho acierto.

VDB. Como no podíamos ir

de veraneo, tomábamos el fresco. En todas las conversaciones salían el fútbol y los toros. **P.** Su gran ídolo era, de hecho, un torero. **JMS.** ¿Quién?

VDB. Santiago Martín, el Viti. Tuve la oportunidad de conocerlo al cabo de los años. Un caballero en todos los sentidos, que representa muy bien a la provincia de Salamanca. Un hombre íntegro y recto.

JMS. Yo he tenido la mala suerte de tener amigos toreros, y digo mala suerte porque no he podido superar el miedo de verlos torear en la plaza. **P.** Ya no podrá hacerlo en Cataluña. **JMS.** Nunca he sido antitaurino. Soy un enamorado de José Tomás. Me emociona su exceso al cortar el espacio al toro, su valentía.

VDB. Volvemos a las emociones, que son el motor de la vida. **JMS.** Nuestra vida, Vicente.

Del Bosque y Serrat, durante la entrevista en el Asador Donostiarrá de Madrid. ALBERTO DI LOLLI

Jutgen un motí a Quatre Camins, setze anys després

M. Piulachs
BARCELONA

La justícia espanyola és lenta, i més amb macro-causes. Avui començarà el judici contra mig centenar de reclusos de la presó de Quatre Camins, a la Roca

del Vallès, que el 2002 van protagonitzar un violent motí, i van provocar destrosses i ferides a dos funcionaris. El titular del jutjat penal 2 de Granollers va demanar un espai adequat per celebrar la vista, que durarà dues setmanes, i el

Entrada del centre penitenciari de Quatre Camins, situat a la Roca del Vallès ■ ARXIU

TSJC va aprovar que es faci a l'auditori de la Ciutat de la Justícia de Barcelona, on es va jutjar l'espoli

del Palau de la Música.

La fiscal, en l'escript presentat el 2007, acusava 56 persones i, per diverses

circumstàncies, com la mort d'algun d'ells, al final seran 47 els qui seuran a la banqueta d'acusats, setze anys després dels fets. La fiscal demana cinc anys de presó per a la majoria i deu anys per als que van agredir els dos funcionaris. Aquell 22 de maig del 2002, quan va sonar la sirena de retorn a cel·les, alguns interns van iniciar una "vaga de braços caiguts" per exigir millores. Amb pals, pedres i ferros van provocar destrosses valorades en 31.885 euros. ■

“¡A la guerra!”: un motín en Quatre Camins llega a juicio 16 años después

El fiscal pide cinco años de cárcel para 56 reos que atacaron con palos a funcionarios

J. G. B., Barcelona

Lo que comenzó como una “huelga de brazos caídos” para exigir derechos y mejorar las condiciones de vida en prisión degeneró en un motín en toda regla que ahora, 16 años después, llega a juicio. A las 20.45 del 29 de mayo de 2002, las sirenas se activaron para indicar a los presos de Quatre Camins (La Roca del Vallès) que debían regresar a sus celdas. No lo hicieron. En lugar de eso, un puñado de internos del módulo 1 encendió los ánimos del resto: “Venga, que entren los Mossos si hay cojones”; “¡a la guerra!”, gritaron, según las conclusiones de la fiscalía. Pronto se les unieron pre-

sos del módulo 2; juntos, se armaron presuntamente con “palos, piedras y hierros” que encontraron a su paso y arremetieron contra una decena de funcionarios de prisiones que trataban de mantener la situación bajo control.

El motín, que en pocos minutos tomó un “cariz extremadamente violento”, según el escrito de acusación del fiscal, obligó a los Mossos d’Esquadra a intervenir para sofocarlo. Los reclusos —en total, 56 se sentarán en el banquillo de los acusados— lograron acceder a los tejados de los módulos; desde allí, intentaron repeler la acción de la policía autonómica y atacaron, también, a diversos agentes. Durante los incidentes, varios elementos de la prisión (celdas, luces, puertas, ventanas del búnker, et-

cétera) también resultaron dañados, por lo que la fiscalía exige a los presos el pago de una indemnización de 30.000 euros.

Cuando se cumplen 16 años del motín, un juzgado de Granollers verá al fin los hechos. Dado el elevado número de acusados, la vista oral se celebra a partir de este lunes en el auditorio de la Ciudad de la Justicia, el mismo lugar en el que se desarrolló el juicio del caso Palau. La fiscalía pide penas de cinco años de cárcel por daños y atentado para la inmensa mayoría de acusados. Para dos de ellos, sin embargo, eleva la petición a diez años de cárcel por dos delitos de lesiones.

Aquella acción fue el preludio de lo que ocurrió dos años más tarde en el mismo penal barcelonés. En abril de 2004, los

internos volvieron a amotinarse; en esa ocasión, como protesta por las restricciones impuestas por la dirección del centro para acceder a la zona de lavandería del módulo 1 e impedir el tráfico de drogas. Los presos hicieron de gravedad al subdirector de régimen interno y a otros tres funcionarios. Siete de los internos fueron condenados a penas severas de cárcel por homicidio en grado de tentativa. El motín tuvo una segunda parte: la represión. Tras sofocar la revuelta, los funcionarios agredieron con virulencia a los reclusos. El Tribunal Supremo confirmó, hace tres años, la condena a tres años y medio de cárcel a quien era subdirector médico del centro, Xavier M. R., por las agresiones a los internos durante su traslado a otras cárceles.

[PUBLICITAT \(PUBLICITAT\)](#)

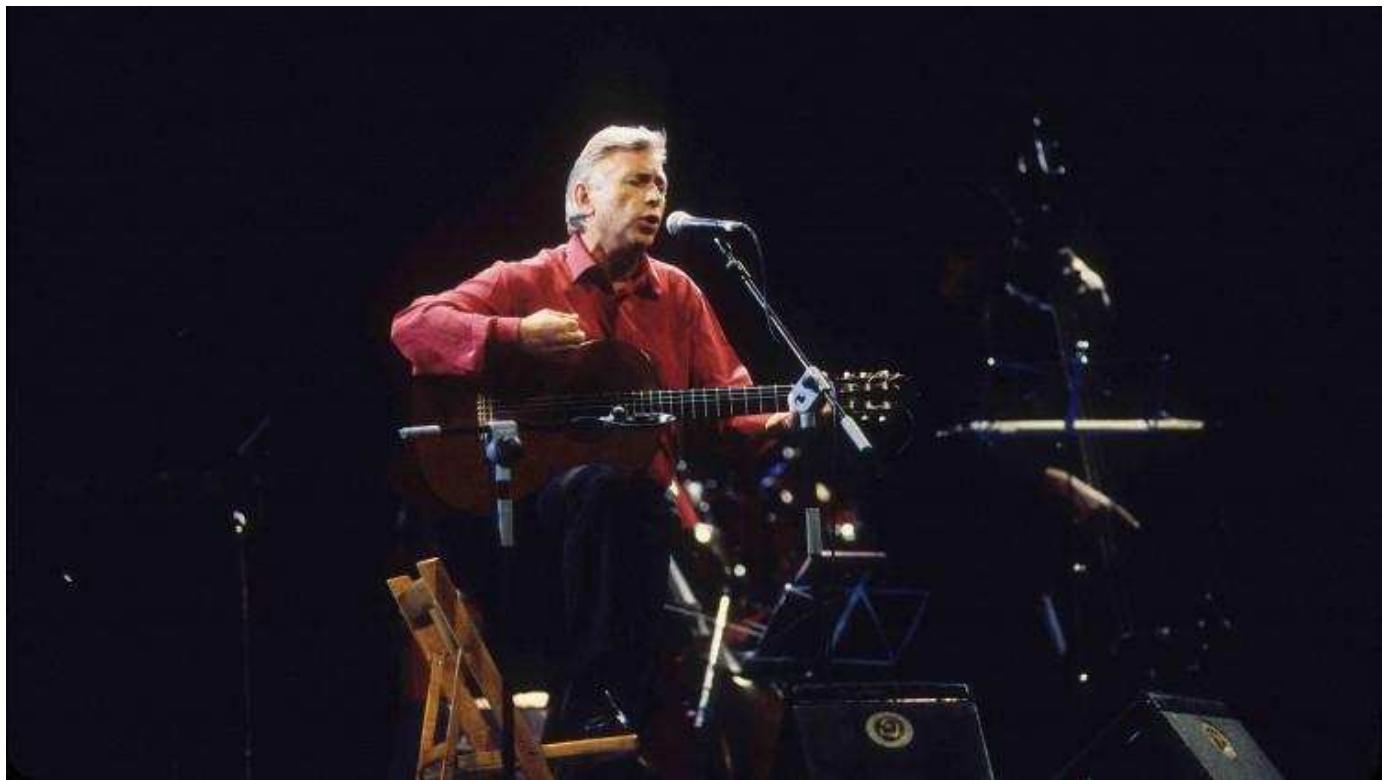
MÚSICA

Raimon: 'O hi ha llibertat d'expressió o no n'hi ha'

El cantautor de Xàtiva ha presentat el seu últim disc, 'L'últim recital', amb dos CD amb les cançons dels seus concerts de comiat al Palau de la Música Catalana i el DVD de l'últim de tots, el del 28 de maig de 2017, que TV3 va televisar.

Per [Àlex Milian \(/autor/amilian\)](#).

03.05.2018

(/imatges/articles/raimon.jpg)

Raimon | EL TEMPS

Segueix-nos a Facebook per assabentar-te dels nostres darrers reportatges

M'agrada A Miquel Pujadó i a 21 mil més els agrada.

Raimon (Xàtiva, 1940) ha tornat al Palau de la Música, l'escenari des del qual es va acomiadar del públic fa un any, per presentar una selecció dels millors enregistraments de les cançons interpretades en aquella sèrie de dotze concerts, i un DVD de l'últim, que va emetre en directe Televisió de Catalunya, editat per Picap. *L'últim recital*, ha explicat Raimon, ha inclòs «les millors versions possibles de les 35 cançons que vaig interpretar» i «s'han reduït molt els aplaudiments» perquè «sempre he tingut en compte -afegeix el cantautor- que un disc és per escoltar a casa i molt aplaudiment o molt parlar pot cansar molt».

Raimon ha explicat que el primer any després de deixar els escenaris «no ha trobat a faltar els directes en absolut», tot i que «una mica els assajos, però ha estat fàcil perquè no hi havia res que assajar». A més a més, a banda de preparar el disc, «passar de la professió de cantant a ciutadà normal comporta moltes històries» que no li han fet enyorar res.

D'altra banda, en referència a la política catalana, ha reconegut que ha estat un any que han passat moltes coses. «La situació és complicadíssima», ha opinat Raimon, abans de criticar que s'hagin «fet unes eleccions perquè la gent que les guanya vaja a

la presó». Segons el cantautor, «si es poden presentar i defensar les seves idees, no poden anar a la presó perquè han guanyat. Els van deixar presentar-se». Raimon està convençut que «si haguessin perdut no els haguessin tancat a la presó». A més ha destacat la injustícia de la «presó preventiva» en aquest cas i ha recordat que la part independentista va cometre «errors», sense voler especificar-ne cap.

Sobre els rapers condemnats per les lletres de les seues cançons, Raimon va dir, amb ironia: «Nosaltres teníem un avantatge. Teníem una persona que es deia censor que deia que allò no es podia cantar ni publicar. Ara els ho deixen publicar i després els posen a la presó. És un sistema, si més no, d'una hipocresia enorme». Sobre aquest punt, Raimon es va estendre: «O hi ha llibertat d'expressió o no n'hi ha. No veig que siga una solució deixar dir a tothom el que vullga dir i després dur-los a la presó per haver-ho dit».

Subscripció al butlletí (butlleti)

Rep les novetats d'El Temps al teu correu:

Adreça electrònica

ALTA

L'últim recital de Raimon inclou 35 cançons de les quals dues són composicions inèdites. El xativí recorre a la falsa modèstia («Difícilment sé explicar les meues cançons») però acaba explicant que 'I nosaltres amb ells' «està feta a a la manera de les coples: Quatre o cinc versos que sembla que no tinguen continuïtat però hi ha un fil que va resseguint tota una mena de manera de viure». Afegeix, per aclarir alguns punts foscos, que apareix al poema «un gos per allà que recorda al gos de Salvador Espriu», en referència al vers «nosaltres sabíem d'un únic senyor i vèiem com esdevenia gos».

L'altra cançó inèdita, 'Napolitana per a tu' és una cançó d'amor a Analisa, la seva companya. «És una petita cançó d'amor i una pres de pel de mi mateix». Raimon va explicar que li va «costar molt» d'escriure perquè «la melodia la tenia clara però les paraules les anava fent i desfent des de feia quatre o cinc anys». Diu que la presenta com un «divertimento conjugal» i és una napolitana «perquè a Analisa i a mi ens agraden molt les napolitanes». Algú li diu que serà perquè Analisa és napolitana i Raimon recorda que no, que «ella és d'Òstia,... amb perdó».

REVISTA MUSICAL CATALANA

Concerts, Crítica

Igor Levit debuta al Palau amb una brillant interpretació de les ‘Diabelli’ de Beethoven

Redacció on 4 maig, 2018 / 0 comments

© Antoni Bofill

PALAU PIANO. Igor Levit, piano. Beethoven: *Sonates núm. 13 i 14 i Variacions Diabelli*. **PALAU DE LA MÚSICA. 2 DE MAIG DE 2018.**

Per Lluís Trullén

L'ambigüïtat que envolta les *Variacions Diabelli* de Beethoven, tant en l'estructura formal –pel que fa a la visió com a conjunt d'obra unitària–, com en el punt de vista estètic pel que fa a les prospeccions de timbres que Beethoven assoleix en una partitura que exhala una modernitat inusitada, o en les complexitats tècniques pròpies d'obres contemporànies del moment, com les *Sonates op. 110 i op. 111*, en permet un ampli espectre d'enfocaments interpretatius. Les històriques versions llegades per Sviatoslav Richter, Serkin o Brendel –sense oblidar les d'Arrau o Barenboim– han convertit aquesta obra en una de les més temudes i alhora més estimades pels grans pianistes de les darreres generacions; tots ells han posat empremta personal en aquesta obra que, deixant de banda les *Bagatelles*, op. 126, suposa el testament pianístic de Beethoven.

Igor Levit tornava a Barcelona després de ser programat l'any 2013 a L'Auditori en un programa que tenia la *Sonata Hammerklavier* com a epicentre del recital. Ara debutava al Palau amb un concert monogràficament dedicat a Beethoven, que a nivell interpretatiu i d'introspecció cap al més essencial de la música va anar en un *crescendo* constant. Levit presentava a la primera part dues de les Sonates més cèlebres del catàleg de Beethoven, concretament les números 13 i 14, amboles conegeudes amb el sobrenom “Quasi una Fantasia”. El pianista rus, nascut el 1987 i format a Alemanya va mostrar flaixos de la seva vàlua i també del seu temperament, vehemència i refinament. En el darrer temps de la *Sonata Clar de Lluna* –excessiu en l'ús del pedal– i per la seva tendència a l'exageració en el contrast dels *tempi* i dinàmiques –com en l’“Andante” i el posterior “Allegro” del primer temps de la *Sonata en Mi bemoll major*–, el seu Beethoven no oferia una continuïtat lògica en el discurs. El pianista mostrava unes facultats inquietantes però a nivell interpretatiu no assolia les fites esperades.

Qualificades com “*trenta-tres constel·lacions de la imaginació que configuren un cercle en constant metamorfosi*”, com la “*perfecció geomètrica com un diamant tallat*” o, com va definir-les Stockhausen, com “*trenta-tres objectes diferents sota una mateixa llum que les travessa*”, les *Diabelli* són un veritable galimaties musical que exploten una quantitat ingent d'aspectes tècnics i de color harmònic –amb el característic acord de sèptima disminuïda–, en què polifonia, abstracció i expressió assoleixen una de les cotes més altes del llenguatge beethovenià. Levit en va fer un plantejament summament intel·ligent. Coneixedor de la seva tècnica i velocitat d'articulat, les primeres variacions preparaven una atmosfera que a poc a poc va anar endinsant-se en un món introspectiu dirigit cap a la número 20. Aquella variació fou descrita per Landry com “*una de les pàgines més misterioses de tota la història de la música*” i escriptors com D'Annunzio hi varen dedicar bellíssimes paraules per la seva transcendència. Aquí varem començar a escoltar un Levit d'una qualitat artística màxima, d'un profundiment en el contingut que ja no decauria fins al final. Les darreres variacions en tonalitat menor, la referència al *Don Giovanni* de Mozart, la complexíssima fuga interpretada excepcionalment, prèvia a un recolliment a l'hora d'interpretar el “Tempo di Menuetto” final, ens van mostrar, ara sí,

un pianista que aconseguia trobar l'equilibri i la síntesi entre tècnica i reflexió per fer desfilar tot l'entrellat musical que concentra aquesta pàgina monumental. Un Levit que té en Beethoven un dels seus autors predilectes i que demostra una vàlua reconeguda a nivell internacional. Un debut al Palau marcat per una gran versió d'aquestes variacions beethovenianes.

Like 8

Tweet

Revista Musical Catalana © 2013 All Rights Reserved

Outspoken theme by Wpshower